

Poverenica za zaštitu ravnopravnosti je na 1.651 pritužbu u periodu 2010–2013. dala 294 mišljenja i preporuka i podnela 11 tužbi za zaštitu iz diskriminacije, kao i 10 prekršajnih prijava zbog povrede prava iz Zakona o zabrani diskriminacije i drugih propisa, i 3 predloga za ocenu ustavnosti i zakonitosti opštih akata. Preventivno izdala 165 preporuka organima javne vlasti i drugim licima, 79 upozorenja i saopštenja, kao i 14 mišljenja i inicijativa za izmenu zakonskih propisa. Zbog diskriminacije na osnovu pola, Poverenici su u toku 2014. godine podnete tri pritužbe. Poverenica za zaštitu ravnopravnosti, uputila je preporuku Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje za preduzimanje mera za ostvarivanje ravnopravnosti žena koje planiraju porodicu, trudnice i porodilje. Sadržina preporuka odnosila se na preduzimanje adekvatnih mera kojima će se obezbediti da se ženama tokom planiranja porodice, trudnicama i porodiljama do 12 meseci nakon porođaja, a koje su osiguranice na osnovu radnog odnosa, a kojima poslodavac ne uplaćuje doprinose za obavezno zdravstveno osiguranje, omogućiti obavezno zdravstveno osiguranje po drugom osnovu koji je propisan u članu 22, st. 1, tač. 2 Zakona o zdravstvenom osiguranju. Činjenica je da neki poslodavci krše obavezu uplaćivanja doprinosa, ali to po mišljenju Poverenice ne može i ne sme da bude povod da zaposlene žene koje planiraju porodicu, trudnice i porodilje do 12 meseci nakon porođaja, faktički ostanu bez zdravstvenog osiguranja, jer je to u suprotnosti sa brojnim međunarodnim dokumentima, Ustavom Republike Srbije i zakonima koji propisuju obavezu da se obezbedi zdravstvena zaštita ovoj kategoriji stanovništva. Nadležni državni organi su postupili po preporuci Poverenice.

U septembru 2014. godine, predstavljeni su rezultati istraživanja o stavovima građana prema rodnoj ravnopravnosti u Srbiji, koji su pokazali da su stereotipne percepcije o rodnim ulogama prisutne podjednako i kod žena i kod muškaraca.

Tradicionalno utemeljeni stereotip o rodnoj ulozi žene da svoje vreme prvenstveno posveti neplaćenom radu u domaćinstvu i podizanju dece produbljuje rodnu segregaciju u obrazovnom sistemu i na tržištu rada, a ključan je i za opravdavanje male zastupljenosti žena u politici i na mestima odlučivanja. Kada je reč o nejednakosti u biznis sektoru, to samo usložnjava rodnu nejednakost, a kao primer se navodi da žene zauzimaju tek četvrtinu (28%) najviših pozicija odlučivanja u kompanijama, a čine nešto manje od trećine preduzetnika.

7.3. Institucionalni mehanizmi za zaštitu rodne ravnopravnosti.

Uprava za rodnu ravnopravnost je u aprilu 2014. godine objavila Izveštaj o prvom intervalu (od 25. jula 2013. godine do 25. marta 2014. godine) praćenja sprovođenja preporuka Komiteta Ujedinjenih nacija za eliminaciju diskriminacije žena.

Činjenica da je samo 25% opštinskih i gradskih vlasti u Srbiji dostavilo relevantne podatke o sprovođenju preporuka Komiteta, jasno ukazuje na nedovoljnu svest o ovom pitanju lokalnih vlasti uprkos nastojanjima međunarodnih donatora i domaćih NVO da im pomognu u uvođenju mehanizama za rodnu ravnopravnost i rodno osetljivog budžetiranja.